

Notitie

Onderwerp : Gemeentelijke ambtelijke reactie quarantaine ondersteuningspakket 2

Van : VNG Programma Transitiefase Covid-19

Aan : Ministerie van VWS

Datum : 26 augustus 2020

Naar aanleiding van de aangenomen motie Asscher “ondersteuning van mensen in quarantaine” heeft het ministerie van VWS een “plan van aanpak 0.1 Quarantaine ondersteuning” opgesteld. De VNG heeft het plan van aanpak ambtelijk aan een aantal gemeenten voorgelegd voor een snelle, eerste reactie. Hierop volgde een gesprek met VWS en is dezelfde gemeenten nog twee aanvullende vragen voorgelegd:

1. Kunnen de gemeenten zich vinden in het zelf op zeer korte termijn aanbieden van praktische en psychosociale hulp ter ondersteuning van mensen in quarantaine (categorieën I en II)¹ of de coördinatie hiervan (via bestaand netwerk van maatschappelijk middenveld)? Met versneld wordt bedoeld binnen 1-2 dagen.
2. En indien ja: wat is daarvoor nodig bij gemeenten en welke financiële gevolgen heeft dat eventueel?

Ad 1)

- Gezien de breedte van de opgave, lijkt het voor de te hand liggen om deze taken bij de gemeenten neer te leggen. Gemeenten kunnen afspraken maken met maatschappelijke partners, waaronder met de lokale afdeling van het Rode Kruis, hoe zij het beste kunnen helpen.
- Het zou als volgt ingericht kunnen worden:
 - Via media en een eventueel altijd goed bekeken persconferentie, een bericht uitzenden waarin je aangeeft dat mensen die in quarantaine moeten en problemen ervaren (en dan moet je ook toelichten wat voor type problemen dat kunnen zijn, ook bv psychosociale problemen), contact kunnen zoeken met hun gemeente (of eventueel met een landelijk nummer dat door kan schakelen naar gemeente).
 - Gemeenten kunnen (in de regio) mogelijk een quarantaine-noodnummer/snelle doorschakeling via het centrale gemeentennummer (KCC) en mailbox openen.
 - Gemeenten kunnen in kaart brengen voor welke vragen/problemen welke partners beschikbaar zijn. En via dat noodnummer+mailbox kunnen inwoners naar de juiste kanalen verwezen worden. Eventueel kunnen, indien capaciteit het toelaat, sociale wijkteams in stelling te brengen voor die problemen die niet zo direct via vrijwilligersorganisaties etc op te lossen zijn.

¹ De categorieën zoals in het voorstel van VWS vermeld staan: I. Praktische hulp (boodschappen, hond uitlaten, medicijnen ophalen, etc.) en II. (Medische) zorg en ondersteuning (continuïteit van reguliere ondersteuning binnen de RIVM richtlijnen, ondersteuning bij digitale zorg op afstand).

Ad 2)

- Generieke kosten zitten met name in de KCC / back office functie (bemannen centrale - capaciteit, uitzetten van vragen, beantwoording van vragen, inschakelen van maatschappelijk middenveld).
- Het kan voor een deel meelopen in het reguliere werk, maar de extra benodigde snelheid kost extra geld.
- Kosten zijn zeer afhankelijk van het gebruik van de voorziening. Verder is een maatwerkbudget per persoon ook lastig in te schatten en hoe dit naar gemeenten uitgekeerd gaat worden.
- We zouden ons kunnen voorstellen dat er een bedrag per gemeentelijke melding komt, om de kosten te kunnen berekenen.

Overige opmerkingen

- We verwachten geen heel grote toeloop, veel mensen kunnen zaken zelf regelen, en als dat niet lukt is het bekijken wat er nodig is en dan is het in feite een maatwerk-aanpak.
 - Heeft VWS een schatting van het aantal mensen om wie het zou kunnen gaan of wie een beroep zou willen doen op deze voorziening?
- Het is voor te stellen dat er een zekere mate van vraagverlegenheid zit bij mensen. Het aanbieden van een goed overzicht met tips, suggesties en telefoonnummers (maar die zouden dan ook lokaal moeten zijn) maakt de drempel wellicht lager.
 - Kijk eventueel ook naar landelijke commerciële partners zoals AH of Picnic voor het thuisbezorgen van boodschappen (bv. Betalen online vooraf of op rekening)
- Het Rijk kan ook nog eens landelijk uitspreken "heb even extra aandacht voor mensen in je omgeving die in quarantaine moeten; wees dan even behulpzaam."
- In het begin van de intelligente lockdown zijn er posters uitgegeven met tekst waarin mensen werden opgeroepen voor elkaar te zorgen; die posters waren via de lokale krantjes verspreid en door veel mensen uitgeknipt en voor hun raam opgehangen. Dat zou ook nu weer een mogelijkheid zijn en die is heel simpel en snel te organiseren en de kosten zijn daarvan heel overzichtelijk.
- Geen meeslepende quarantaine-pakketten (onderdeel I en II) gaan organiseren, maar laagdrempelige alternatieve weg zoeken; dat volstaat waarschijnlijk echt. Pas op dat je geen vraag gaat creëren waar het niet nodig is (en wat indruist tegen het principe van zelfredzaamheid waar door het kabinet vaak aandacht voor is gevraagd).
- Indien er ondersteuning bij quarantaine wordt opgezet moeten er handreikingen komen voor gemeenten met wat er geregeld moet worden en waar gemeenten aan moeten denken